

ג'ון לוק
המסכת השנייה על הממשל

© כל הזכויות שמורות

ספריית לויתן

מייקל אוקשוט – הרציונליזם בפוליטיקה
הנס בלומנברג – אַנייה טרופה וצופה
צ'זרה בקריה – על פשעים ועל עונשים
אדמנד ברק – מחשבות על המהפכה בצרפת
גלילאו גלילאי – דיאלוג
פרידריך האייק – הדרך לשעבוד
פרידריך האייק – חוקת החירות
גיאורג וילהלם פרידריך הגל – פילוסופיה של המשפט
תומס הובס – לויתן
מקס הורקהיימר – ליקוי מאורות התכונה
המילטון, מדיסון וג'יי – הפדרליסט
מרי וולסטונקרפט – הגנה על זכויות האישה
ג'מבטיסטה ויקו – המדע החדש
אלקסיס דהטוקוויל – הרמוקרטיה באמריקה
דייוויד יום – מסכת על טבע האדם
כסנופון – דיאלוגים סוקרטיים
ק"ס לואיס – ביטול האדם
ג'ון לוק – מסה על שכל האדם
ג'ון סטיוארט מיל – על החירות
ג'ון מילטון – אריאופגיטיקה
ניקולו מקיאוולי – דיונים
ניקולו מקיאוולי – הנסיך (עם הוצאת דביר)
אלסדייר מקינטאיר – מַעַבֵּר למידה הטובה
אייריס מרדוק – ריבונות הטוב
ריינהולד ניבור – בני האור ובני החושך
קרל פופר – דלות ההיסטוריציזם
קרל פופר – החברה הפתוחה ואויביה
תומס פיין – שכל ישר
רוברט פילמר – פטריארכה
גוטלוב פרגה – כתב מושגים
מילטון פרידמן – קפיטליזם וחירות
גילברט קית'צ'סטרטון – אדם בלתי מעשי
רוברט קאבר – נומוס ונראטיב
ליאו שטראוס – הזכות הטבעית וההיסטוריה

ספריית לויתן – ספרי מופת בפילוסופיה

ג'ון לוק

המסכת השנייה על הממשל

מסה שעניינה המקור, ההיקף והתכלית
של הממשל האזרחי

ערך וכתב מבוא יקותיאל שהם

תרגם אהרן אמיר

הוצאת המרכז האקדמי שלם

ירושלים התשפ"ה

John Locke

THE SECOND TREATISE OF GOVERNMENT

An Essay Concerning the True Origin, Extent,
and End of Civil Government

*Shalem Press gratefully acknowledges the generous support
of the Jack and Goldie Wolfe Miller Fund, the founders of
The Jack Miller Center for Teaching American Founding Principles
and History, which made possible the publication of this book.*

עורך הסדרה: יגאל ליברנט
עורכת לשון: רות צדקיהו (לנדאו)
הפקה: מרינה פיליפודי וטניה שרם
סדר ועימוד: חוה זלצמן

© 2025

כל הזכויות של המהדורה העברית שמורות למרכז האקדמי שלם,
רחוב העסקן 3, ירושלים

עיצוב עטיפה: אריקה הלכני

Cover Picture: Andrew Carrick Gow (1848-1920), "A Lost Cause: Flight
of King James II after the Battle of the Boyne" (1888) © Tate

הפצה:

הוצאת המרכז האקדמי שלם
רחוב העסקן 3, ירושלים
טל' 02-560-5555
e-mail: shalempress@shalem.ac.il
www.shalempress.co.il

מסת"ב 978-965-7052-94-5 ISBN

דאנאקוד 496-1070

Printed in Israel

תוכן העניינים

ז	מבוא מאת יקותיאל שהם
מג	על המהדורה
מה	הקדמת המחבר ל'שתי מסכתות על הממשל'
	המסכת השנייה על הממשל
3	פרק א
5	פרק ב על מצב הטבע
13	פרק ג על מצב המלחמה
17	פרק ד על העבדות
19	פרק ה על הרכוש
33	פרק ו על הסמכות האבהית
45	פרק ז על החברה המדינית או האזרחית
55	פרק ח על ראשיתן של חברות מדיניות
71	פרק ט על המטרות של החברה האזרחית והממשל
75	פרק י על דפוסי הקהילות
77	פרק יא על היקף סמכויותיה של הרשות המחוקקת
	פרק יב על הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת והרשות
85	הפדרטיבית של הקהיליה

89	על מדרג הכפיפות של הרשויות בקהילייה	פרק יג
97	על הסמכות הבלעדית	פרק יד
	על שלטון האב, השלטון המדיני ושלטון עריצות,	פרק טו
103	הנידונים בכפיפה אחת	
107	על הכיבוש	פרק טז
119	על חמס השלטון	פרק יז
121	על העריצות	פרק יח
129	על התפוררות הממשל	פרק יט
149		מפתח שמות

© כל הזכויות שמורות